

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Muistilistat: Maatalouden ja metsätalouden sopeutumiskeinot ilmastonmuutokseen

Sopeutumisen aamukahvit: Uusia menetelmiä
luonnonvara-alojen sopeutumisosaamiseen 4.12.2025

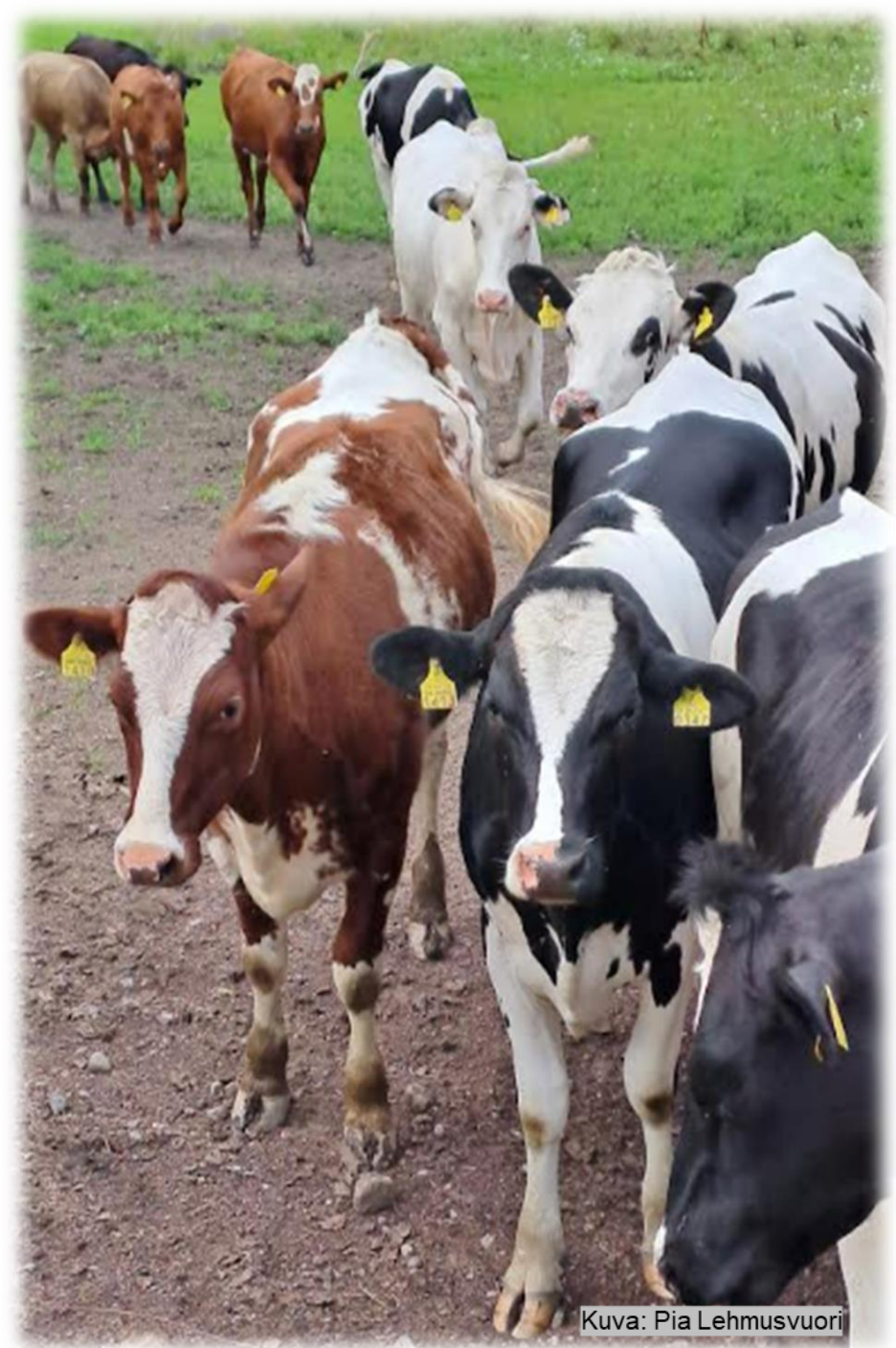
Pia Lehmusvuori/ELY-keskusten valtakunnallinen
ilmastoyksikkö

Tulossa muistilistat ja niiden käyttöä tukevat materiaalit

- ✓ **Muistilista maatalouden ilmastonmuutokseen sopeutumisen keinoista**
- ✓ **Muistilista metsätalouden ilmastonmuutokseen sopeutumisen keinoista**
- ✓ **Muistilistojen käytön tueksi tarjolle diaesitykset ja tallenteet alustuksista sekä esimerkki ryhmäkeskustelun/työpajan aikataulutuksesta**

Materiaalit julkaistaan tammikuussa elinvoimakeskusten ilmastoyksikön verkkosivuilla, myöhemmin myös ruotsiksi.

Miksi muistilistat laaditaan?

"Ilmastonmuutoksen aiheuttamat muutokset maatalouden ja metsätalouden toimintaolosuhteissa voivat aiheuttaa satojen miljoonien menetyksiä näille toimialoille vuoden 2030 jälkeen."

**Sopeutumiskeinojen
käyttöönotto ennakoivasti
vähentää kustannuksia ja
kasvattaa hyötyjä!**

- Maa- ja metsätalouden sopeutumista edistäviä materiaaleja on paljon, mutta muistilistan tyyppisiä yhtenäisiä koosteita sopeutumiskeinoista ei löytynyt.
- **On tarve listoille, joita voi käyttää joko apuna ryhmäkeskusteluissa tai itsenäiseen pohdintaan.**

Lähde: Valtioneuvoston Kuitti-raportti

Miten maatalousyrittäjä tai metsänomistaja voi hyödyntää muistilistoja?

- Voit muistilistan avulla **pohtia, miten pystyt varautumaan omalla maatilallasi/metsätilallasi muuttuvaan ilmastoon.**
- Mitä sopeutumiskeinoja tilallasi on jo käytössä? Merkitse rasti vihreään sarakkeeseen niiden sopeutumiskeinojen kohdalle, joita olet jo toteuttanut mielestäsi riittävästi.
- Entä mitä muita sopeutumiskeinoja voisit ottaa käyttöön omalla tilallasi? Merkitse rasti siniseen sarakkeeseen niiden sopeutumiskeinojen kohdalle, joita voisit toteuttaa tilallasi nykyistä enemmän.

Miten neuvoja tai muu asiantuntija voi käyttää muistilistoja?

- Voit käyttää muistilistoja **maatalousyrittäjille tai metsänomistajille järjestettävien tilaisuuksien ryhmäkeskusteluissa.**
- Muistilistoja voi halutessaan muokata oman alueen olosuhteiden mukaan.
- Voit muistilistan avulla **pohtia, miten voisit omassa työssäsi edistää maatalouden ja metsätalouden sopeutumista muuttuvaan ilmastoon.**
- Mitä sopeutumiskeinoja olet työssäsi jo edistänyt? Merkitse rasti vihreään sarakkeeseen niiden sopeutumiskeinojen kohdalle, joita olet jo edistänyt mielestäsi riittävästi.
- Entä mitä muita sopeutumiskeinoja voisit työssäsi edistää? Merkitse rasti siniseen sarakkeeseen niiden sopeutumiskeinojen kohdalle, joita voisit edistää nykyistä enemmän.

Muistilistojen osallistava valmistelu

- Muistilistojen luonnokset olivat käytössä seuraavissa ryhmäkeskusteluissa:
 - Maa- ja metsätalouden muistilistat LAB-ammattikorkeakoulun eräiden hankkeiden järjestämässä tilaisuudessa
 - Metsätalouden muistilista Pääkaupunkiseudun metsänomistajien tilaisuudessa
 - Maatalouden muistilista Varsinais-Suomen MTK:n hankkeen tilaisuudessa
- Osallistujina maatalousyrittäjiä, metsänomistajia, maatalousneuvoja, metsänhoidon asiantuntijoita, hanketoimijoita
- Muistilistoja ja ryhmäkeskustelujen mallia kehitetty kommenttien ja kokemusten perusteella

Kuva: Pia Lehmusvuori

Kokemukset ryhmäkeskusteluista positiivisia

Osallistujien kokemukset

Oliko ryhmäkeskustelu itsellesi

- Hyvin hyödyllinen 80 % vastanneista
- Jonkin verran hyödyllinen 20 %
- Ei lainkaan hyödyllinen 0 %

Oliko muistilista itsellesi hyödyllinen?

- Hyvin hyödyllinen 66 % vastanneista
- Jonkin verran hyödyllinen 34 %

Paljon kiitosta siitä, että sai keskustella asiasta muiden kanssa.

Omat kokemukset

- Maatalousyrittäjien ja metsänomistajien keskustelut vilkkaita
- Tarvetta vertaisoppimiselle
- Haasteet: maatalousyrittäjien ja metsänomistajien kiinnostus osallistua tilaisuuksiin, joissa aiheena ilmastonmuutos =>
 - Tuotannon kannattavuus kiinnostaa, mukaan tilaisuuden ohjelmaan
 - Vältetään tilaisuuden ohjelmassa sanoja: ”ilmastonmuutos” ja ”työpaja”
 - Muita maatalousyrittäjiä ja metsänomistajia mukaan alustajiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kiitos!

ELY-keskusten ilmastoyksikkö edistää
ilmastonmuutokseen sopeutumista eri toimialoilla.
Vuoden 2026 alusta alkaen yksikkömme on
elinvoimakeskusten ilmastoyksikkö.

Ollaan yhteydessä!

pia.lehmusvuori@ely-keskus.fi

1.1.2026 alkaen pia.lehmusvuori@elinvoimakeskus.fi

Voit tilata maa- ja metsätalousministeriön Ilmastonmuutos haltuun –uutiskirjeen täältä

Voit liittyä sopeutumisen kansallisen verkoston LinkedIn-ryhmään täältä

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus